

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Лариса РАЦ
«3» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика виховної роботи

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Кременець – 2022

Іванюк Ю. О. Методика виховної роботи : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2022. 13 с.

Розробник:

Цибульська Ольга Миколаївна – викладач циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

Протокол від «31» серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії

Людмила БОГУТА

1. Вступ

Пріоритетні напрями розвитку освітнього процесу у сучасних ЗЗСО спрямовують педагогічну діяльність на всебічний розвиток дитини як особистості й найвищої цінності суспільства, виявлення її талантів, розумових і фізичних здібностей; на виховання громадян, здатних до свідомого суспільного вибору і творчого збагачення культурного потенціалу країни. Зважаючи на це, підготовка майбутніх педагогів повинна забезпечувати реалізацію сучасних вимог суспільства. За таких умов пріоритетним напрямом діяльності педагогів має виступати педагогічна діяльність, спрямована на виконання завдань виховання і навчання дітей у ЗЗСО.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика виховної роботи» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: 2	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна
Змістових модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	
Загальна кількість годин – 60	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача освіти – 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		20 год
		Практичні
		12 год
		Самостійна робота
28 год		
		Вид контролю: Залік – 3-й семестр

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 53 % / 47 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика виховної роботи» є формування у майбутніх учителів музичного мистецтва здатності до здійснення виховної роботи в закладах загальної середньої освіти, розуміння етапів організації виховного процесу, уміння визначати форми і методи виховної роботи з урахуванням сучасних педагогічних технологій навчання.

Основні завдання курсу:

1) закріплення та поглиблення знань, які здобувачі фахової передвищої освіти набувають у процесі вивчення психолого-педагогічних навчальних дисциплін;

2) озброєння здобувачів фахової передвищої освіти знаннями про зміст, принципи, форми та методи навчально-виховної роботи з учнями; організацію виховної роботи ЗЗСО за різними напрямками; нові підходи до організації процесу виховання, інноваційні виховні системи і технології; корекцію поведінки дітей за допомогою прийомів педагогічного впливу;

3) розвиток навичок спілкування, спрямованих на організацію ефективної взаємодії з дітьми шкільного віку;

4) формування уявлення про роботу педагога-організатора, класовода;

5) формування необхідних вмінь та навичок, необхідних для реалізації функцій керівника класного колективу, способів стимулювання його діяльності;

6) виховання гуманістичного світогляду, толерантного ставлення до дітей шкільного віку;

7) виховання відповідальності за формування дитячої особистості засобами педагогічного впливу на неї.

По завершенню вивчення дисципліни студенти мають оволодіти такими **компетентностями:**

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.

СК16 Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування у процесі виконання професійних завдань.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Методика виховної роботи» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН7 Організовувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

РН10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

РН13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

РН15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання виховної роботи

Тема 1. Процес виховання як цілісна система.

Виховання як суспільне та педагогічне явище. Сутність процесу виховання та його основні риси. Рушійні сили виховання. Структура та рушійні сили виховання. Етапи процесу виховання. Проблема самовиховання та перевиховання в педагогічній науці та практиці. Закономірності та принципи виховання.

Поняття про методіку виховної роботи школи. Структура виховної роботи школи, її характеристика. Методи та прийоми виховання. Класифікація методів виховання. Особливості та вибір доцільних методів виховання.

Тема 2. Роль і місце класного керівника в системі виховної роботи.

Вимоги до особистості педагога як вихователя. Базові якості класного керівника як суб'єкта та організатора виховного процесу. Зміст роботи класного керівника. Функції класного керівника нової української школи. Планування та здійснення класним керівником виховної роботи. Роль та місце класного керівника у згуртуванні й виховання учнівського колективу. Особливості педагогічного спілкування з вихованцями різних вікових груп. Шляхи ефективної взаємодії класного керівника з колективом та родинами учнів.

Змістовий модуль 2. Організаційно-методологічні особливості здійснення виховної роботи з учнями різних вікових груп

Тема 3. Методика організації та виховання класного колективу.

Загальне поняття про колектив, його ознаки та функції. Виховний вплив колективу. Формування особистості у колективі - основа побудови системи виховання. Структура та типи учнівського колективу. Шляхи згуртування учнівського колективу. Формування ціннісного ставлення та суджень у школярів, вмінь вибудовувати доброзичливі та толерантні стосунки із учасниками освітнього процесу. Завдання КТС у сучасній школі. Особливості. Тематика та технологія проведення КТС. Методики діагностування взаємин в учнівському колективі.

Тема 4. Методика індивідуальної виховної роботи з школярами.

Мета, завдання і вимоги до вивчення учнів у світлі концепцій особистісно-орієнтованих технологій виховання. Особливості індивідуального підходу до дітей з різним рівнем підготовки до школи та різним типом характеру. Поняття вихованості, показники та методи діагностування вихованості учнів. Класифікація і характеристика методів вивчення особистості учня. Розгляд різноманітних методик

вивчення особистості учня. Програма вивчення особистості. Методика організації і проведення консультації для дітей із відхиленнями у фізичному, розумовому і психічному розвитку.

Тема 5. Виховна робота з учнями середнього шкільного віку

Специфіка підліткового віку як передумова виховної роботи з учнями середньої школи. Форми та методи виховної роботи в базових середніх класах. Шляхи формування особистісних якостей підлітків у позакласній виховній роботі. Характерні особливості й принципи залучення учнів до позакласної діяльності. Методичні орієнтири для проведення виховних заходів. Різновиди виховних заходів. Доцільність форм виховної роботи з учнями різного віку. Методика організації та проведення виховних годин, свят та нестандартних виховних заходів з учнями середньої ланки освіти. Цілісний аналіз виховного заходу. Розв'язування педагогічних задач.

Тема 6. Взаємодія школи, сім'ї та громадськості у вихованні підростаючого покоління

Сім'я-основна ланка, первинний соціальний осередок розвитку особистості дитини. Форми та засоби підвищення педагогічної культури батьків. Педагогіка партнерства, як форма взаємодії між учнем, вчителем та батьками. Методика організації та проведення батьківських зборів та індивідуальної роботи з батьками. Умови ефективності застосування в практиці школи нетрадиційної системи роботи вчителя з батьками. Наступність у роботі з батьками класних керівників у ЗОШ України. Проблемні ситуації у роботі вихователя з батьками учнів та шляхи їх уникнення і розв'язання.

Роль громадських організацій у вихованні учнівської молоді. Громадська діяльність учнів як чинник формування особистості.

Тема 7. Особливості виховної роботи в літніх оздоровчих таборах

Роль і місце літнього відпочинку в системі сучасної української освіти. Специфіка педагогічної діяльності в ЛОТ. Планування виховної роботи в оздоровчих таборах. Різновиди виховної роботи в ЛОТ. Особливості організації виховної роботи в тимчасовому дитячому колективі. Провідні завдання, принципи організації та проведення виховних заходів у літньому оздоровчому таборі. Формування громадянської культури, навичок ведення здорового способу життя, дбайливого ставлення до довкілля в таборі через виховну роботу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекц.		сем.	практ.	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Загальні питання виховної роботи						
Тема 1. Процес виховання як цілісна система	10	4		2		4
Тема 2. Роль і місце класного керівника в системі виховної роботи.	8	2		2		4
Разом за змістовим модулем 1.	18	6		4		8
Змістовий модуль 2. Організаційно-методологічні особливості здійснення виховної роботи з учнями різних вікових груп						
Тема 3. Методика організації та виховання класного колективу	10	4		2		4
Тема 4. Методика індивідуальної виховної роботи з школярами	8	2		2		4
Тема 5. Виховна робота з учнями середнього шкільного віку	10	4		2		4
Тема 6. Взаємодія школи, сім'ї та громадськості у вихованні підростаючого покоління	7	2		1		4
Тема 7. Особливості виховної роботи в літніх оздоровчих таборах	7	2		1		4
Разом за змістовим модулем 2.	42	14		8		20
Разом за 3-й семестр.	60	20		12		28
Разом годин за навчальним планом.	60	20		12		28

6. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація виховної роботи в закладах загальної середньої освіти.	2
2	Робота класного керівника в системі виховання.	2
3	Методика організації виховного колективу.	2

4	Формування особистості у процесі виховної роботи.	2
5	Виховна робота з учнями середнього шкільного віку.	2
6	Особливості виховної роботи в літніх оздоровчих таборах.	2
	Разом	12

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Згідно програми вивчення учнівського колективу складіть психолого-педагогічну характеристику класу.	4
2	На основі аналізу Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти визначте перелік його основних обов'язків, функцій	4
3	Розробіть приклад КТС для учнів початкових класів.	4
4	Спроектуйте зміст бесіди з учнем з метою вивчення його ставлення до навчальної, трудової, громадської діяльності.	4
5	Складіть конспект проведення виховної години на національну тематику для учнів середніх класів.	4
6	Розробити зміст консультації для батьків на обрану вами тему.	4
7	На основі аналізу діяльності та вивчення документації «Пласту» дайте характеристику основних форм роботи цієї організації.	4
	Разом	28

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи та на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями; робить помилки в інтонуванні мелодичних конструкцій.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), практичні заняття, бесіда, розповідь, практичні та дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, метод проєктів, тощо.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

9. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), практичні заняття, перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль: залік у 3-ому семестрі.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни

Оцінка «5», «відмінно» – виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці.

Оцінка «4», «добре» – виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; під час відповіді студент допускає деякі неточності або відповідає не повно за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно, а при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні неточності.

Оцінка «3», «задовільно» – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість і неповноту відповіді. При розв'язанні

практичного завдання допущені помилки і порушена логіка, що вплинуло на результат і правильність висновків.

Оцінка «2», «незадовільно» – виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при виконанні практичних завдань.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, мультимедійні презентації за змістом тем.

12. Рекомендована література

Основна

1. Андрощук І. В. Методика виховної роботи : навч. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. 320 с.

2. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навчальний посібник. Київ, Академвидав, 2012. 256 с.

3. Поясик О. І. Методика виховної роботи : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.

4. Червінська І. Б., Довбенко С. Ю. Теоретико-методологічні засади виховної роботи в початковій школі. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. у-ту., 2013. 566 с.

Допоміжна

5. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ-Чернівці: «Букрек», 2018. 296 с.

6. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.

7. Онищенко Н. П. Методика виховної роботи : за кредитно-модул. системою організації навчання: навч. посіб.. Переяслав-Хмельницький, 2019. 282 с.

8. Сисоева С. О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.

9. Тернопільська В. І. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль : Навчальна книга –Богдан, 2014. 264 с.

10. Ярошук Л. Г. Методика виховної роботи; навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2012. 320 с

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія. URL : <http://www.kogpi.edu.te.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/>
5. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Пошук по українському вебу, конференціях. URL : <http://www.el.visti.net>
7. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL : <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>